

SANSKRIT

Time: 3 hours.

Max. Marks: 80

Note : "Section-D" should be answered in Sanskrit (Devanagari script) only

SECTION – A

I. एकं समाधत्त ।

1x12=12

Answer one essay question

1. प्रतिमानाटके तृतीयाङ्के समुपवर्णितस्य प्रतिमागृहस्य प्राधान्यं प्रतिपादयत।
Explain the importance of प्रतिमागृह in the III act of प्रतिमानाटक।
2. कलिङ्गान् जेतुम् अशोकस्य विचारः कथमासीत्? तन्नाटकप्रदर्शनस्यात्र प्रयोजनं किम्? विशदयत।
How did अशोक think to conquer कलिङ्ग? What is the purpose of the drama? Explain.

II. एकम् समाधत्त ।

1x12=12

Answer one essay question

1. शुकनाशोपदेशे वर्णितं लक्ष्मीचाञ्चल्यं विशदयत।
Explain the fickleness Lakshmi in शुकनाशोपदेश lesson.
2. भोजः कथं सुकवीन् सम्मानितवान्? विशदयत।
Explain, how did Bhoja honour the good poets.

III. एकं समाधत्त।

1x8=8

Answer any one.

1. गुरुः शिष्यान् किमनुशास्ति?
What does the teacher preach disciples.
2. बृहदारण्यकोपनिषदि वर्णितानुसारं दकारत्रयस्य वैशिष्ट्यं विचारत।
Explain the greatness of three "द"karas as described in बृहदारण्यकोपनिषत्।

SECTION – B

IV. चत्वारि ससन्दर्भं व्याख्यात।

4x3=12

Explain any four with reference to context.

1. दशरथपुत्रो भरतोऽस्मि, न कैकेय्याः।
2. अद्यापि चेन्नानुसरेः स्वधर्मं भविष्यसि त्वं प्रभुदण्डपात्रम्।
3. दमं दानं दयामिति।

4. मातृदेवो भव।
5. सप्तद्वीपभूषणां पुनर्विजयत्ववसुन्धराम्।
6. न हि सर्वे भवादृशाः।

SECTION – C

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत। 2x5=10
Write the short-notes of any two.

1. पाणिनिः
2. भारविः
3. श्रीहर्षः
4. शङ्कराचार्यः

VI. द्वौ अलङ्कारौ लक्ष्यलक्षणसमन्वयपूर्वकं विशदयत। 2x5=10
Explain any two Alankaras with definition & illustration.

1. उपमा
2. अनन्वयः
3. दृष्टान्तः
4. व्याजस्तुतिः

SECTION – D

VII. A) द्वौ शब्दौ सविभक्तिकं सम्पूर्णतया लिखत। 2x5=10
Decline any two abdas completely.

1. मरुत्
2. राजन्
3. युष्मद्
4. तद् (पुंलिङ्गे)

B) षण्णां कृत्प्रत्ययं योजयित्वा शब्दरूपाणि लिखत। 6x1=6

Write the forms of any six by adding the terminations.

1. जि+क्त्वा
2. गम्+तुमुन्
3. उपकृ+ल्यप्
4. दा+क्त
5. पच्+शत्रु
6. वृत्+शानच्
7. लिख्+क्तवत्
8. कृ+तव्य